

E. O.

"Dzieje okrętu", Bolesław Kozłowski, 1956 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 2/3, 607

1957

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

A. D u c r o c q, *La science à la conquête du passé*, Plon, Paris 1955, s. 283.

W swej popularnonaukowej pracy (wzbogaconej 44 ilustracjami w tekście i 17 poza nim) autor wskazuje na olbrzymie znaczenie ostatnich osiągnięć nauki dla uzyskania naukowego obrazu przeszłości naszej kultury.

Szczególnie dużo miejsca zajmuje omówienie problemu datowania zabytków prehistorycznych przy pomocy przyjętej już dziś powszechnie metody izotopu C 14. Badania, posługujące się węglem radioaktywnym, pozwalają na oznaczenie wieku Ziemi, zabytków sztuki antycznej itd. Zastosowanie izotopów przyczynia się jednak nie tylko do uściślenia wielu danych z różnych dziedzin nauki, lecz także sprawia, że powstają nowe nauki, jak np. dendrochronologia, dzięki którym wzbogacamy naszą wiedzę o dawnych mieszkańcach Ziemi, jej klimacie itp.

W bibliografii znajdujemy szereg współczesnych prac uczonych radzieckich, a spośród uczonych polskich nazwiska B. Halickiego i K. Jażdżewskiego.

W. W.

Bolesław K o z ł o w s k i, *Dzieje okrętu*, Wiedza Powszechna, 1956 r. s. 423

Ilość prac polskich dotyczących historii żeglugi jest znikoma, z tym większym uznaniem należy więc powitać wydanie przez Wiedzę Powszechną książki o historii okrętownictwa, której poziom niewątpliwie przekracza przeciętny poziom książek popularnonaukowych.

W oparciu o dość obszerną literaturę radziecką i zachodnio-europejską autor omawia całość dziejów okrętu poczynając od najstarszych urządzeń pływających aż do „Nautilusa” — amerykańskiej łodzi podwodnej z napędem atomowym. Autor nie ogranicza się przy tym do europejskiego kręgu cywilizacyjnego, poświęcając jeden z rozdziałów dżonkom i pirogom. Odrębne rozdziały omawiają również wkład rosyjski do okrętownictwa oraz dzieje polskich wysiłków dla stworzenia własnej floty. Z niektórymi twierdzeniami autora można polemizować (np. traktowanie Arciszewskiego przede wszystkim jako żeglarza, podczas gdy w rzeczywistości był to inżynier wojskowy i artylerzysta), nie umniejsza to jednak znaczenia tej pierwszej polskiej większej pozycji z dziejów żeglarstwa.

Wydawnictwo zaopatrzyło książkę w liczne ilustracje, w słownik terminów morskich oraz w słownik nazw geograficznych.

E.O.

R. S i a d e k, *Pancerz — od tarczy do czołgu*, Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, Warszawa 1957, s. 203

Książka składa się z dwóch części. Pierwsza, zatytułowana *Dzieje pancerza*, stanowi chronologiczny przegląd pancerzy używanych w różnych krajach i epokach przez wojska różnego rodzaju broni. Obok zbroi indywidualnych, autor